

Poštovana gospodo,

Srdačno vas pozdravljam i želim da kažem da je cilj sazivanja ove press konferencije, obavještavanje javnosti da je Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, nakon njegovog osnivanja 01.05.2004. godine, potpuno osposobljeno za provođenje prava i politike tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini, te da je ova oblast potpuno usaglašena sa svim relevantnim Direktivama Evropske Unije i njegovim acquis.

Prvo obraćanje javnosti putem konferencije za štampu je bilo u decembru 2004. godine, kada smo zvanično obavjestili javnost da je osnovano Konkurencijsko vijeće imenovanjem njegovih šest članova, odnosno vijećnika koji imaju status neovisnih upravnih sudija, zatim da su postavljeni istražitelji-odnosno odgovorni službenici u Uredima za konkurenciju i zaštitu potrošača u Banjaluci i Mostaru, a koji su uspostavljeni pri ministarstvima za trgovinu entiteta, u skladu sa tadašnjim Zakonom o konkurenciji, usvojenim 2001.godine.

Zadatak Konkurencijskog vijeća je provođenje prava i politike tržišne konkurencije sa ciljem spriječavanja kršenja propisa o konkurenciji, kojim se spriječava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija na teritoriji Bosne i Hercegovine, a koji se zasnivaju na tri osnovna stuba konkurencije, a to su: spriječavanje zaključivanja sporazuma privrednih subjekata kojima se ograničava konkurencija na tržištu, eliminacija zloupotrebe dominantnog položaja privrednih subjekata i kontrola spajanja privrednih subjekata (tzv. koncentracije) i to onih koje bi dovele do jačanja dominantne pozicije na relevantnom tržištu.

Tada smo naveli da nam predstoji dalji rad na izradi novog zakona radi preuzimanja najnovijih direktiva Evropske Unije, a naročito onih zasnovanih na Regulativi 1/2003, čija je primjena trebala početi 01.05.2004. godine, a koja je vrlo bitna u oblasti politike i zaštite tržišne konkurencije (obzirom da je zamjenila raniju regulativu 17/62, koja je posljednjih 40 godina bila srž administrativnih procedura u EU) i koja je temeljno nadopunila osnovne institute prava konkurencije regulisane članovima 81. i 82. Amsterdamskog sporazuma, t.j. Ugovora o osnivanju EU.

Također, vrlo značajan razlog za donošenje novog Zakona bio je i taj što odredbe tada važećeg Zakona o konkurenciji nisu adekvatno riješile veliki broj pitanja (kao naprimjer zabranjene sporazume, pojedinačna i grupna izuzeća sporazuma, dominantan položaj, zabranjene koncentracije, novčane kazne, proceduru postupka, itd).

Od tada je Konkurencijsko vijeće radilo na izradi novog Zakona o konkurenciji te je nakon provedene zakonske procedure Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine 29. juna 2005. godine usvojila novi Zakon o konkurenciji.

Dakle, novi Zakon o konkurenciji koji je stupio na snagu 27.07.2005. godine bio je temeljan propis za daljnji rad, odnosno za stvaranje uslova za potpuno funkcionisanje Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine. Da bi se to potpuno ostvarilo bilo je potrebno po istom Zakonu donijeti još 11 podzakonskih akata koji se takođe temelje na Direktivama EU, i koji za privredne subjekte propisuju pravila konkurentskih ponašanja u svim segmentima konkurencije, kao i 3 interna podzakonska akta, a koja propisuju način rada Konkurencijskog vijeća.

U zakonom propisanom roku (šest mjeseci od dana stupanja na snagu novog Zakona o konkurenciji) Konkurencijsko vijeće je usvojilo sljedeće podzakonske akte:

- 1. Odluka o utvrđivanju relevantnog tržišta** (osnovni akt za izračunavanje tržišnog udjela privrednih subjekata na tržištu),
- 2. Odluka o sporazumima male vrijednosti** (radi se o izuzećima sporazuma određenim minimalnim iznosom koji se izuzimaju od zabranjenih sporazuma),
- 3. Odluka o definisanju kategorija vladajućeg položaja,**
- 4. Odluka o bližem definisanju načina periodičnog plaćanja kazne** (kod neispunjenja zahtjeva iz rješenja Konkurencijskog vijeća),
- 5. Odluka o proceduri oslobađanja odnosno ublažavanja od kazne (*leniency policy*)** (kod tzv. *hard core* sporazuma, a radi se o ublažavanju, odnosno oslobađanju od kazne onih privrednih subjekata koji su učestvovali u zabranjenim sprazumima a voljni su da saradjuju na njihovom otkrivanju, zbog čega bi im kazna bila ublažena ili bi bili oslobođeni od veoma visokih novčanih kazni,
- 6. Odluka o grupnom izuzeću sporazuma između privrednih subjekata koji djeluju na istom nivou proizvodnje odnosno distribucije (horizontalni sporazumi) a koji se posebno odnose na istraživanje razvoj i specijalizaciju,**
- 7. Odluka o grupnom izuzeću sporazuma između privrednih subjekata koji djeluju na različitim nivoima proizvodnje odnosno distribucije (vertikalni sporazumi),**
- 8. Odluka o grupnom izuzeću sporazuma o prenosu tehnologije, licenci i *know how*,**
- 9. Odluka o grupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila,**
- 10. Odluka o grupnom izuzeću sporazuma o osiguranju,**

(od 6-10 čine grupna izuzeća sporazuma za koja se po pravilu ne trebaju tražiti pojedinačna izuzeća i koja će se primjenjivati od 01-01.2007. god.).

11. Odluku o visini iznosa administrativnih taksi za procesne radnje pred Konkurencijskim vijećem, a koju je Konkurencijsko vijeće uputilo Vijeću ministara na usvajanje. (U odnosu na ostale tarife u drugim oblastima one su i veoma visoke. Primjera radi, kad se radi o koncentracijama za koje se sumnja da bi mogle poremetiti konkurenciju na postojećem relevantnom tržištu a za čije utvrđivanje je potrebno provođenja postupka, taksa je 25.000 KM).

Svi navedeni podzakonski akti čine pravno okruženje na području tržišne konkurencije koje će bitno, unaprijediti i osigurati slobodu tržišne konkurencije za sve privredne subjekte u Bosni i Hercegovini, bez obzira na njihovu tržišnu snagu, kao i veću dobrobit za krajnje potrošače. Također, novim Zakonom o konkurenciji Konkurencijsko vijeće je imalo jednu izmjenu u samoj njegovoj strukturi. Ukinuti su UKZP (Uredi za konkurenciju i zaštitu potrošača) koji su bili u sastavu ministarstava za trgovinu entiteta i to na taj način što su iz tih UKZP izuzeti poslovi konkurencije i preuzeti u nadležnost Konkurencijskog vijeća, tako da ta novina doprinosi efikasnom radu Konkurencijskog Vijeća.

Moramo napomenuti da su članovi Konkurencijskog vijeća cijelu prošlu godinu, radili bez pomoći državnih službenika. Prvi državni službenici su, s obzriom da je procedura prijema

državnih službenika po Zakonu o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine veoma duga, počeli raditi krajem decembra 2005. godine, što znači da je Konkurencijsko vijeće imalo otežane uslove rada.

Ipak i u tom segmentu stvari su se promijenile tako da ovog trenutka radi 5 službenika i 3 uposlenika, kao i da je završen konkurs za još tri državna službenika za koje je procedura prijema već otpočela.

Na osnovu ispunjenja svih ovih navedenih pretpostavki tek sad možemo reći da je Konkurencijsko vijeće potpuno spremno da ispuni zakonom propisane obaveze, a to je naročito rad na slučajevima koji se podnose na njihovo rješavanje.

U vezi toga važno je spomenuti da Konkurencijsko vijeće od samog njegovog uspostavljanja rješava zahtijeve privrednih subjekata vezane za tumačenje pojedinih zakonskih odredaba, pitanja kako treba u određenim slučajevima u praksi postupiti da ne bi došlo do njegove povrede i sl.

Kada su u pitanju slučajevi možemo nabrojati samo one složenije a završene, a to je slučaj „Centrotransa“, gdje se radi se o omogućavanju dominantnog položaja JKP Gras od strane Vlade Kantona Sarajevo, kao isključivom davaocu subvencioniranih usluga prevoza penzionera i slabovidnih lica na području Kantona Sarajevo i Ministarstva prometa i komunikacija Kantona Sarajevo; Odobrena je koncentracija HVB Banke kupovinom dionica Nove Banjalučke Banke. U toku su postupci za još dvije koncentracije i jedan slučaj utvrđivanja eventualnog postojanja zabranjenih sporazuma. Također, nekoliko složenijih slučajeva je u fazi ispitivanja i obrade u stručnoj službi Konkurencijskog vijeća, radi ocjene razloga za pokretanje postupaka.

Dio prava i politike tržišne konkurencije Evropske unije predstavlja područje državne pomoći. Ova oblast u Bosni i Hercegovini nije zakonski regulisana i uspostavljanje sistema državne pomoći je prioritet u narednom periodu. Po uzoru na sistem koji je uspostavljen u EU započeta su djelovanja na uspostavljanju zakonskog okvira u ovoj oblasti uz tehničku pomoć eksperata EU Projekta «Podrška za konkurenciju i državnu pomoć». U ovoj oblasti Konkurencijsko vijeće, uz druga državna tijela kroz institucije, će imati značajnu odgovornost i obaveze. Očekuje se donošenje zakonodavstva iz ove oblasti do kraja 2006. godine.

Konkurencijsko vijeće aktivno učestvuje u pregovorima u Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju.

Ovim putem želim najaviti zvaničnu regionalnu saradnju između Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine i zemalja Zapadnog Balkana, odnosno njihovih tijela nadležnih za konkurenciju, a koja predstavlja i ispunjavanje pomenute direktive 1/2003 a koja, između ostalog, propisuje obaveznu saradnju i stvaranje konkurencijske mreže konkurencijskih tijela Evropske unije. Tako se u sljedećih nekoliko dana očekuje potpisivanje Memoranduma o razumijevanju i saradnji sa Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja Republike Hrvatske, kao i Antimonopolnom Upravom Republike Makedonije

Konkurencijsko vijeće je postalo članicom međunarodne mreže tijela za konkurenciju (ICN) sredinom 2005. godine. U cilju promocije djelovanja Konkurencijskog vijeća uspostavljana je web stranica Konkurencijskog vijeća (www.bihkonk.gov.ba), na kojoj se može pronaći sva relevantna legislativa, usvojene odluke, rješenja, mišljenja, zaključci i sl. kao i drugi relevantni podaci iz oblasti tržišne konkurencije.

Zahvaljujem na pažnji

Sarajevo,
09.03.2006.godine

Predsjednica
Konkurencijskog vijeća

Sena Hatibović